

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 5:46, leidžiasi 7:48.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Gegužio-May 2 d., 1972 m.

Kaina 15c

104

KOMUNISTAI UŽĖMĖ QUANG TRI SOSTINĖ

R. VOKIETIJA BANDO ĮGYVENDINTI VISIŠKĄ SAVO PILIEČIŲ LYGYBĘ

BERLYNAS. — Komunistų partija visose Rytų Europos valstybėse skelbia visišką žmonių lygybę, tačiau visi gyventojai mato, kad kai kurie piliečiai yra "lygesni" už kitus. Sovietų baltijos, mokslininkai ar pramonės įmonių vadovai gyvena šimtą kart geriau už kolchozų ar fabriko darbininkus. Panašiai yra ir kitose komunistų užgrobtose šalyse. Todėl su dideliu susidomėjimu yra stebimas Rytų Vokietijos naujo vado Erich Honeckerio eksperimentas. Jis nori įgyvendinti visišką lygybę.

Honeckeris, apie 10 metų sėdėjęs nacių kalinimuose, yra senas komunistas, tačiau besirūpindamas darbininkų gyvenimu, jis duoda "jaunėms darbininkams, kuriems šeimos, mokykla nuosaviems namams įsigyti. Buvęs partijos vadas Ulbrichtas galvoda, kad komunistinėje visuomenėje privačių namų turėjimas nesiderina su partijos linija. Honeckeris privatus namus nelaiko kapitalistine nuodėme.

Rytų Vokietija pakelia pensijas 3.4 milijonams senelių. Mažiau uždirbantiesiems šeimoms valstybė sumažina butų nuomas. Paskirta 600 mil. markių vaikų pinigais, darbininkai gavo užmiesčiuose daržų plotus. Moterims, kurios turi vaikus, tačiau dirba, sumažintos savaitinės darbo valandos ir padidintos atostogos.

Kartu su socialinėmis reformomis Berlyno valdžia nuo gegužės 15 nusavina visus privačius biiznius. Tokių Rytų Vokietijoje iki šiol dar buvo 3,500. Dar 5,000 įvairių biiznių buvo psumu valstybiniams, dabar jie visiškai pereis į valdžios rankas.

Reformų svarbą dalis yra daug uždirbančių artistų, mokslininkų ar valdininkų algų apkarpymas. Nustatyta, kad joks R. Vokietijos pilietis negali per mėnesį uždirbti daugiau kaip 2,000 markių. Darbininkų atlyginimo vidurkis siekia apie 750 markių per mėn. Skirtumas tarp labai daug uždirbančių ir — labai mažai sumažės.

Nacionalizuojant įmones atsitinka ir įdomių kuriozų. R. Vokietijoje yra labai išgarsėjęs Heinz Bormann madų salonas, vadinamas "Magdeburgo Dioru". To salono drabužiai uždirba valdžiai daug pinigų, nes jie labai gaudomi ir vakarų Europoje. Žmonės buvo įpratę į "Heinz Bormann" etiketę ant gerai pasiūtių drabužių. Dabar, visiškai nusavinus privačias įmones, Bormann madų namai pavadinti "Magdeburgo Moterų Madų Liaudies Nuosavybės Fabrikas".

Indija turinti javų perteklius

NEW DELHI. — Indijos kviečių derlius šiais metais bus toks geras, kad Indija galėsianti eksportuoti kviečius į kitas valstybes. Nuo 1956 metų Indija pirkė Amerikoje virš 50 milijonų tonų javų, tačiau pernai ir šiais metais gautas javų, ypač kviečių, perteklius. Pernyščias derlius siekė 108 milijonų tonų, o šiais metais laukiama 114 mil. tonų javų, iš jų kviečių 26 mil. tonų.

Indijos žemės ūkio specialistai nurodo, kad Indija padarė didelę pažangą laukų tręsimu, drėkinimo srityje. Šiais laikais Indijos derlius nebeprisklaido tiek daug nuo sezoninio lietaus ar kitų gamtos sąlygų. Buvo atiras-

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Valstybės sekr. Rogers sekmadienį gynė vyriausybės nutarimą bombarduoti šiaurės Vietnamą, nes priešui esą sunkiau pristatyti į frontą karinę medžiagą. Rogers pareiškė, kad vargu ar galima bus susitarti su komunistais, kol vyks mušiai, nors derybos bus tęsiamos.

WASHINGTONAS. — Illinois sen. Percy pasisakė prieš š. Vietnamo bombardavimą atnaujinti, ir ragino prezidentą tuoj išvežti visas karines jėgas. Prezidentas rizikuoja labai daug su savo įsakymu pulti Hanojų ir Haipongą.

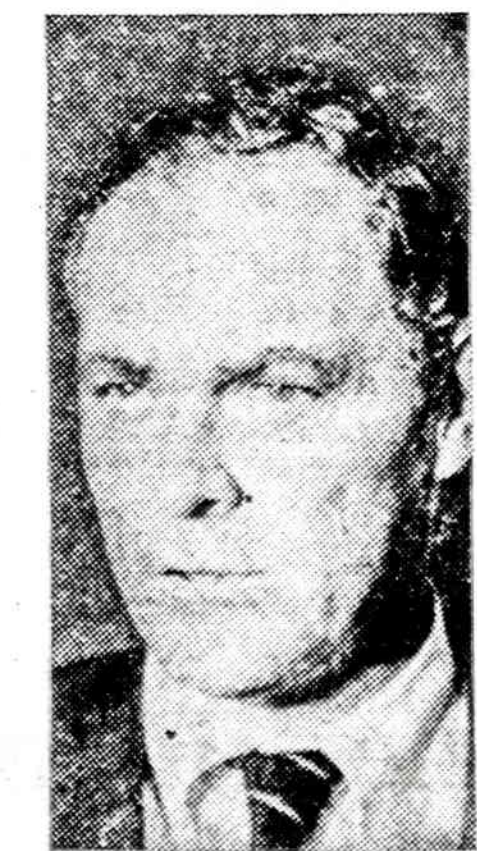
SAIGONAS. — Pietų Vietnamo vyriausybė siūlo komunistų kariams perbėgti su visais ginklais į P. Vietnamo pusę. Karininkams siūlomos didelės premijos: už atvežtą lėktuvą 60,000 dol., už tanką — iki 12,000 dol., už laivą — iki 60,000 dol. Premijos siūlomos aukso.

PARYŽIUS. — Rumunijoje rašytojas Paul Goma išmestas iš komunistų partijos už savo knygas apie stalinizmą. Knyga Rumunijoje uždrausta, tačiau ją skelbė puslapis po puslapio Radio Free Europe.

NEW YORKAS. — Miesto mero komisija apskaičiavo, kad mieste yra virš 300,000 žmonių, negalinių gyventi be narkotikų.

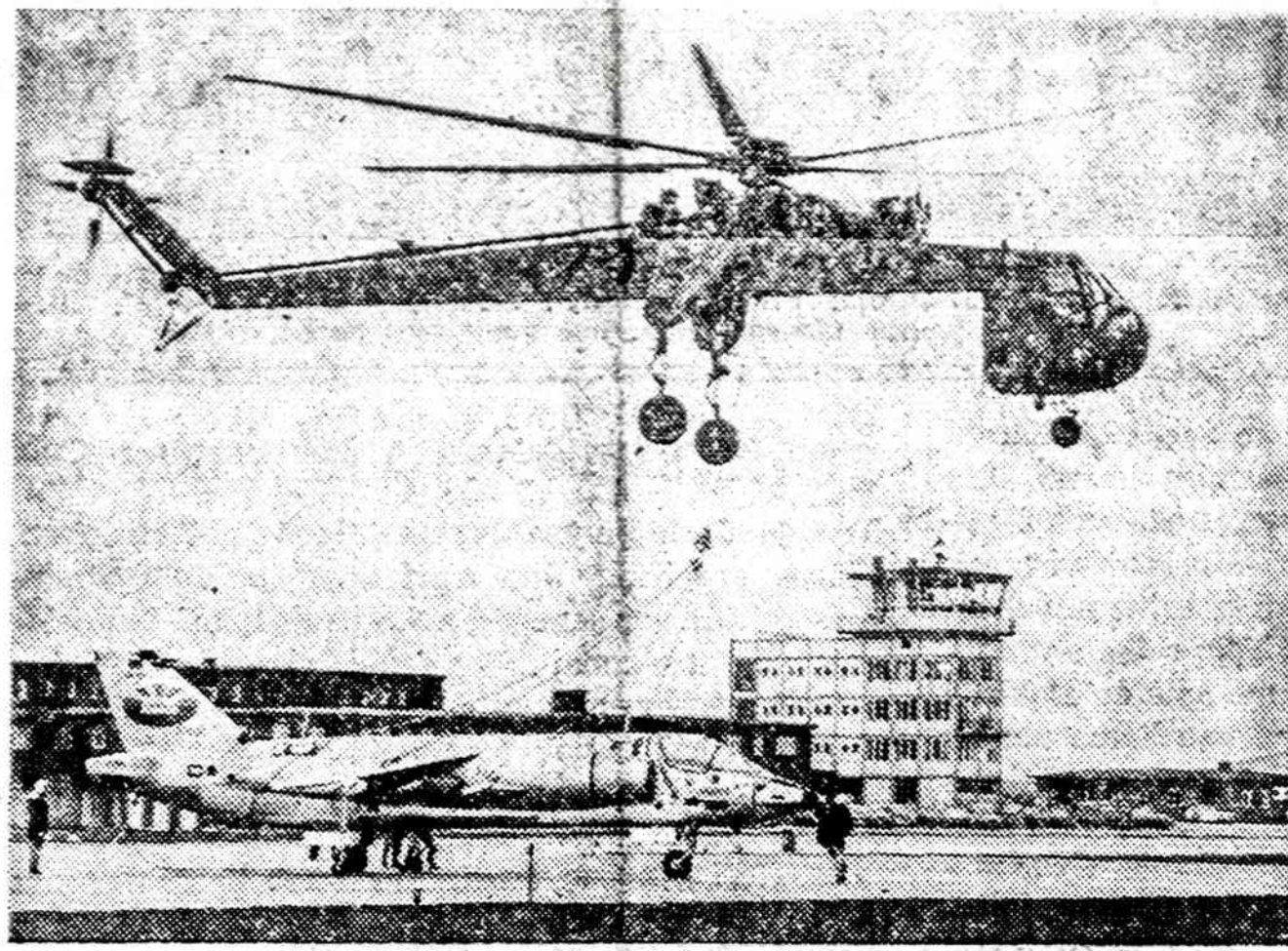
MASKVA. — Sovietų žinių agentūra paskelbė, kad Maskvos delegacija, kuri Kinijoje veda su kinais derybas dėl pasienių incidentų buvo Kinijos valdžios pakviesta pavasarinėti po Kiniją ir aplankyti tris miestus. Visur sovietų diplomatai, vadovaujami viceministerio Leonido Iljichevo, buvo mandagiai sutikti.

LONDONAS. — Britanija įnešė į Jungtinių Tautų išdą 125,000 dol. kovai prieš narkotikus.

Generalas Alexander Haigh su penkiais pareigūnais važinėja po Pietų Vietnamą, kad vietose susipažintų su karine padėtimi. Jis yra prezidento patarėjų štabe, dr. Kissingerio pavaduotojo pareigose.

tos naujos sėklų rūšys. Daug kur viename lauke užauginami keli javai, ypač ryžių, derliai.

Didelis JAV karinis helikopteris pervežė naują Vokietijos lėktuvą iš Bremeno į Ingolstadtą, 385 mylias. Lėktuvas sveria 13,000 svary. Tai naujai pastatytas vokiečių kovos lėktuvas, tinkamas ir žvalgybai — VFW-Fokker konstrukcijos.

NAUJAS TURKŲ PREMJEAS URGUPLU

ANKARAS. — Turkijos prezidentas Cevdet Sunay paskyrė 69 metų diplomata ir politiką Suat Nayri Urguplu premjeru ir pavadė jam sudaryti naują vyriausybę. Paskutinis premjeras dr. Nihat Erim, išbuves premjeru nuo 1971 m. kovą mėn., pasitraukė iš pareigų prieš 13 dienų. Naujo premjero paskyrimas užbaigė gaudus, kad valdžią Turkijoje perims kariuomenės vadai. Dar prieš premjero paskyrimą gaudus pagrindas buvo sumažėjęs, kai generalinio štabo viršininkas ir aviacijos, laivyno bei armijos vadai išvažiuoti į Belgiją dalyvauti NATO valstybių štabų pratinuose. Premjeras buvo paskirtas su kariuomenės vadų žinia.

Premjeras Urguplu pareiškė, kad jo vyriausybė bus sudaryta iš visų keturių didžiųjų partijų ministrų. Vyriausybės bandys valdyti kraštą iki rinkimų, kurie numatyti 1973 m. spalio mėn.

Naujas Turkijos premjeras pirmą kartą į parlamentą buvo išrinktas 1939 m., o nuo 1961 metų jis buvo senato narys. Jis buvęs Turkijos ambasadoriumi Vakarų Vokietijoje, Ispanijoje, Britanijoje ir Amerikoje. Jam teko trumpai pabūti koalicinės vyriausybės premjeru prieš 1965 m. parlamento rinkimus.

Premjeras Urguplu kritikavo buvusios vyriausybės leidimą Amerikai kištis į Turkijos reikalus. Jam nepatiko, kad vyriausybė uždraudė turkų ūkininkams auginti opiumą, nes iš jo gaminamas heroinas patekdamas Amerikon. Jis sakė, kad narkotikų problema yra Amerikos vidaus reikalas ir Amerika pati turinti susitvarkyti su ta problema, nelaikdama paramos iš turkų ūkininkų.

Š. Airijai gresia civilinis karas

BELFASTAS. — Praėjusį šeštadienį šiaurinėje Airijoje buvo sužeista 12 policininkų ir 13 civilių. Belfastas prasidėjo kovos tarp katalikų ir protestantų. Į gatves išėjo protestantų jaunuliai, padeginėdami katalikų krautuves, tavernas ir biiznius. Katalikai atsakė puldinėdami protestantus jų gyvenamam rajone. Iki šiol smurtą naudodavo daugiausia airių katalikų slaptoji armija, o šiomis dienomis vis daugiau įvyksta muštynių tarp civilių ir jau kalbama apie patiesnį civilinį karą.

Protestantų radikalų vadas William Craig parašė laišką Britanijos premjerui, reikalaudamas, kad britų kariuomenė su naikintų katalikų slaptą armiją, nes priešingai, patys protestantai griebis atitinkamų priemonių.

Stato didelius naujus kreiserius

WASHINGTONAS. — Pentagono žvalgyba pastebėjo, kad Sovietų Sąjungos Nikolajev laivų dirbtuvėse, prie Juodosios jūros yra statomi trys dideli karo laivai — kreiseriai, kurie turės naujas galingas raketas, po aštuonias kiekvienas. Dar vieno laivo, statomo tose dirbtuvėse, tipas neaiškus. Jis yra didesnis už kreiserius ir bus arba lėktuvnešis, kurio lėktuvai pasikeltų stačiai į viršų, be įsibėgėjimo, arba — helikopterų laivas.

Kariniai analizuotojai mano, kad sovietų didieji kreiseriai bus skirti propagandos tikslams, nes sovietai kasdien siuntinėja savo karo laivus į viso pasaulio uostus su "draugystės vizitais". Didesnius kreiserius sovietams būsią maloniau parodyti, negu mažus, lig šiol pilnu tempu statytus Kresta arba Kynda klasės kreiserius.

Maskvoje vakar įvyko didelis gegužės 1-mos paradas, kalbą pasakė Podgornas, išreikšdamas solidarumą kovojantiems prieš Amerikos "agresiją" Vietnamą. Darbininkų parada įvyko Japonijoje, Kinijoje ir kitur. Tik Portugalija buvo uždraudusi visus paradas.

Į Meksiką iš JAV atvyko Kinijos "ping-pong" komanda.

Vakar mokslininkai Houstone pirmą kartą apžiūrėjo iš mėnulio atgabentus akmenis.

Suėmė 7 vienuoles už maldų trukdymą

NEW YORKAS. — Šv. Patriko katalikų katedroje sekmadienį 12 moterų vienuolių po komunijos sugulė vidury bažnyčios tako, protestuodamos prieš Vietnamo karą. Vėliau policija septynias vienuoles suėmė. Katedroje tos demonstracijos metu buvo ir New Yorko kardinolas Cooke.

Nors kardinolas Cooke yra ne kartą pasakęs, kad jis yra prieš karą, tačiau vienuolės reikalauja, kad jis tą savo nusistatymą įrodytų pasitraukdamas iš vyriausio kariuomenės kapeliono pareigų.

Vienuolės savo gulėjimu ant grindų norėjusios simboliškai priminti Vietname mirstančius žmones.

Šiam Izraelio kariuomenės pareigūnui sto-
vėti nėra taip blogai, kai turi padė-
jė.

PRIEŠAS ARTEJA PRIE HUE Miesto

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo šiaurinės provincijos sostinė Quang Tri vakar buvo evakuota ir komunistai užėmė šį 200,000 gyventojų miestą, paskutinim dienom dar pripildytą tūkstančių pabėgėlių iš šiaurės. Amerikiečiai kariniai patarėjai ir vietnamiečiai generolai buvo išvežti helikoteriais, o 5,000 kareivių buvo pakilti gelbėtis, kaip kas išmano. Per praėjusį savaitgalį komunistai užėmė tris apskrįčių miestus Bong Soa, Tam Quan ir Hoa An. Priešas dabar artinasi prie Hue miesto, 35 mylios nuo Quang Tri. Amerikiečiai iš Hue jau išvežti.

Žydai demonstravo prieš Sov. Sąjungą

NEW YORKAS. — Praėjusį sekmadienį visuose didesniuose Amerikos miestuose įvyko žydų organizuotos demonstracijos protestuojant prieš sovietų valdžios varžymus žydams. Didžiausia demonstracija įvyko New Yorke, kur Dag Hammarskjöld aikštėje susirinko apie 160,000 žmonių. Demonstracijoje dalyvavo 70 žydų organizacijų. Apie 100 jaunų žydų demonstravo kalinių drabužiuose, o juos "varė" sovietų karinėmis uniformomis apsirengę vyrai.

Amerikos žydai reikalauja, kad Kremlius išleistų žydus iš važiūti ir paleistų iš kalinimų politinius kalinius — žydus.

Pirminiai rinkimai

COLUMBUS. — Šiandien pirminiai rinkimai įvyksta Alabamoje, District of Columbia, Indianoje ir Ohio valstijose. Ketvirtadienį rinkimai bus Tennessee ir šiaurinėje Karolinoje — šeštadienį.

Svarbiausi rinkimai yra laikomi Ohio. Čia, sumažėjus demokratų kandidatų į prezidentus skaičiui, atkritus merui Lindsay ir sen. Muskis, svarbiausios varžybos vyksta tarp sen. Humphrey ir sen. McGovern. Abu jie ištisą savaitę viliojo Ohio darbo žmonių ir negrų balsuotojus.

Sen. McGovern vėl atnaujino savo puolimus prieš karą Vietnamą, kaltindamas vyriausybę karo atgaivinimu ir kitų problemų apleidimu karo saskaiton. Sen. McGovern kampanijoje aktyviai dalyvauja Kathleen Kennedy, žuvusio sen. Robert Kennedy 20 metų dukterė, šeštadienį pasakiusi kalbą Clevelande.

Japonų spauda palanki Kinijai

TOKIO. — Japonijoje kilo nemažas ginčas tarp įvairių laikraščių dėl korespondentų palankumo komunistinei Kinijai. Vienas žurnalas paskelbė žinomo publicisto straipsnį, atidengiantį, jog 1968 metais svarbieji japonų laikraščiai priėmė Pekino vyriausybės reikalavimą rašyti apie Kiniją tik palankiai. Už tai Pekinas leido japonų laikraščiams atsiųsti į Kiniją savo korespondentus.

Dalis japonų spaudos remia Taivaną arba Tautinę Kiniją, tačiau didieji dienraščiai skleidžia Pekino propagandai naudingas žinias. Neseniai Asahi Shimbun plačiai rašė apie japonų kariuomenės žiaurumus kinų kaimuose ir miestuose per paskutinįjį karą.

Japonijos vyriausybė dažnai įspėja užsienio diplomatus ar korespondentus nespręsti apie vyriausybės politiką Kinijos atžvilgiu, pasiskaičius japonų spaudo straipsnių apie Kiniją.

Didieji B-52 bombonešiai puolė Quang Tri pakraščius, numesdami 500 tonų bombų. Lėktuvai puolė komunistų pozicijas ir 30 mylių į šiaurės vakarus nuo Saigono. Centrinėje P. Vietnamo dalyje komunistai artėja prie Kontum miesto, irgi provincijos sostinės. Priešas susprogdino svarbų tiltą tarp Saigono ir Kambodijos sostinės Phnom Penho.

Nors Amerikos kareivių skaičius P. Vietname vėl sumažėjo iki 66,300, tačiau karo laivyno ir aviacijos personalo skaičius Indokinijoje padidėjo. Laivuose yra 41,000 ir aviacijoje 37,000. Lėktuvnešis Midway jau atplaukė į Tonkino įlanką, dar vienas — Saratoga yra pakeliui.

Prezidentas Nixonas sekmadienį lankėsi savo įdjo sekretoriaus John Connally Texas dvare, kur buvo suvažiuavę daug šeiminių kaimynų ir svečių. Prezidentas pareiškė susirinkusiems, kad jis nesijus į P. Vietnamą daugiau kareivių, tačiau Hanojus su savo dabartine ofenzyva nešas labai didelę riziką. Prezidentas pakartojo gen. Abrams pažiūrą, kad Saigono kariuomenė sulaukys komunistų puolimą ir neleis šiaurės Vietnamui primesti pietų gyventojams komunistinės vyriausybės.

Vyriausybės narių optimistiniai pareiškimai nelabai derinasi su žiniomis iš karo lauko. Gerai sovietų apginkluoti šiaurės Vietnamo daliniai, nors ir neturėdami aviacijos paramos, visuose frontuose žygiuoja pirmyn. Saigono generolai, dažnai paskirti už savo politinį ištikimumą Thieu valdžiai, o ne už sugebėjimus, nesugeba sustabdyti priešų. Karo lauke paliekami brangūs amerikiečių ginklai ir gerai įrengtos karinės bazės, iš kurių komunistus bus sunku iškrapstyti, jei kada Saigonas pereitų į ofenzyvą.

Į Paryžių atvyko Hanojaus politbiuro narys, jau anksčiau slaptai derėjęs su prezidento patarėju dr. Kissingeriu. Manoma, kad prasidės nauja derybų serija, tik šį kartą komunistams palankesnė aplinkybė. Atrodo, kad karą vien lėktuvų bombomis laimėti sunku.

Naciam leido Čikagoj daryti susirinkimus

JAV-bių Apeliacijų teismas nusprendė, kad Amerikos "nacių" partija turi lygias konstitucines žodžio ir susirinkimų teises, dėlto gali šaukti viešus susirinkimus Chicago parkuose. Žinias. Neseniai Asahi Shimbun plačiai rašė apie japonų kariuomenės žiaurumus kinų kaimuose ir miestuose per paskutinįjį karą.

Japonijos vyriausybė dažnai įspėja užsienio diplomatus ar korespondentus nespręsti apie vyriausybės politiką Kinijos atžvilgiu, pasiskaičius japonų spaudo straipsnių apie Kiniją.

VIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
vaunasiu mokslo žinių populiarius perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

TVARKYMASIS GYDYTOJO PATARIMO NEKLAUSANT

Gydytojo patarimo neklausai — save pagreitintai
kapuosi varai.

Tėlos mūsų moteriškos — jos nepildė gydytojo patarimo, kas mėnuo tikrinti savo krūtis, dėl galimo jose guziuko atsiradimo. Ir štai, pvz., tokia pati savęs ne tikrinanti, lietuvė pajunta skausmą kaip karštą geležinį pėrvėrimą krūtineje. Gydytojas skausmo vietą rado guzeli. Jį išėmus — pasirodė vėžys besęs. Reikėjo plačiai viskas išimti ir dabar kobafto spinduliais švitinti. O ar žinotė, kad ne visoms tokios moteriškės ateitis yra šviesi. Už tai nuo šiandien nustokime visos kitos toliau panašiai gyvenusias. Liaukites gydytojo patarimo neklausios. Taip pat liaukites visi vyrai ožiais buvę — iš degancio tvarto išvedami nesidavę! Visi pradėkite gyventi žmoniškai — klausykite gero patarimo visur ir visada. Nustokite elgtis kaip jau kita moteriškė, kuri mėtė hormonus, jai gydytojo priskirtus, vartojusi, nes viena jos pažįstama pasakojusi, būk kita moteris vartojusi hormonus, jai šilima pilti paliovusi ir ji vėžį gavusi. Fantazijoje žmogus supina nesusipimus dalykus, na ir kencia bereikalingai. Blogiausia, kad tokie jaunsmai pasipusieji, niekad pagal gyvenimo dėsnius gyventi neįmokę, jai kitus kankina. Pavyzdžiui, vienas cicerietis tvirtina, kad jis per "Lietuviai TV" girdejes ir matęs, kaip čia rašantysis tvirtinęs, jog jis lietuvius senelius nupirkta Alvedo namie apgyvendinęs badu juos marinsias — jiems tik po tūkstantį kalorijų maisto duosias. Girdi, Vokietijos lageriuose gyvendami mes gavom trigubai didesnį maisto — kalorijų kiekį. Čia žmogaus noras pasirodyti išmintingu, tokiu nesant, visą reikala sugadino ir kitiems pakenkė, nes tiesa šiam reikale yra tokia: kalba buvo apie du atskirus dalykus: apie senelius namus ir apie nutukusiems saviškiams suliesėjimą — jiems, tik tokiems, o ne seneliams, visur medicinos priimtoms tokiems nutukusiems tūkstanties kalorijų dieta. Šitai mes mašomės ir kitiems galvas kvaršiname visur ir visada, kai su tiesa mėginame apsilenkėti. Štai, vienas lietuvis skelbia, kad lietuviai turi sau pasistatę net ketverius senelius namus: Holy Family Vilą, Putname ir kt. O tikrumoje lietuviai sau nė vieno iki dabar namų nebuvo pasistatę kol Alvedas jų saviems seneliams neįsigijo visiems saviškiams talkina.

Tiesia, kad lietuviai seneliams namus statė, bet taip pat tiesia, kad jie juos kitiems padovanojo — lietuviai nėra tų pastatytų namų savininkai, o tik užvaizdę. Jie negali jų parduoti ir už gautus pinigus kitą vietą statyti, kai daugumai mūsų šie patys patys kitiems kitiems gyventi. Lietuvoje panašiai dvarus valdė užvaizdos, savininkams uliojant po svetimus kraštus. Niekas tada netvirtino, kad dvaras užvaizdai priklauso. Taip yra ir su dabartiniais užvaizdomis lietuvių statytoje Holy Family Viloje: ji ne lietuviams, bet vyriausios katalikų dvasiškai Chicagoje priklauso. Tai yra faktas. Suprantančiam to užtenka.

Kelkimas iš nepajėgumo pildyti gerą patarimą
Visi gydytojai žino, kad didelė dauguma pacientų nepildė gydytojo nurodymų. Tai tvirtina pusiau tuščios vaistų dėžutės bei buteliukai mūsų prausyklų spintelėse. Štai, pvz., cukrulinge sergantieji valgo saldinius, čilpiai saldinius. Arba vėl kitas neklauda — nė nemėgink nutukėliui patartį suliesėti: jis ketletą priežasčių nurodys, kodėl jis riebus esąs. Vis kas nors kitas kaltas, tik ne jis — jis nevalgęs, o numesti svorį vis vien negalįs. Tai vis jausmais pasipusiojo gyvenimo dalis.

Štai vėl — besveikstantieji po sunkios ligos persitempia. Tai kito pusės svyranti netvarka. Rūkoriai teberūko, nors žino, kad 75 kartus greičiau rūkymu prisiskaukia širdies ataką. Dabar skausmo neįsivaizduojanti neima apsaugai nuo gresiančios sklerozės vaistų nesigriebia kol laikas priemonių tokiai mirtinai negrovei atitolinti. Toks mėgina nuo sklerozės gydytis tada, kai joks gydymasis nepadaeda.

Tų neklausymo būdų yra įvairių. Štai, chroniška liga suvirgęs mūsiškis nesutinka su gydytojo diagnoze. Jis chroniško blogio nenori, todėl ir nepriima didžia mirties, kad jis tokią negalę turi. Tiesiog armijos susidaro tokių ir panašių neklaudų. Atlikti tyrimai rodo, kad nuo 15% iki net 93% pacientų gydytojo nurodymus. Ir nemė-

"Modernus menas" persekioja ne tik Ameriką, bet bujoja ir Vokietijoje. Paveiksle matoma meno paroda Cologne, V. Vokietijoje. Priekyje išdėstyti akmenys yra "Strategija". Užpakalyje iškabinti įvairių pavidalų sidabrinio popieriaus maišai.

Moterys puoseleja velykines tradicijas

Tradicija esmėje yra dvasinės kultūros apraška. Juo kurios tautos kultūra yra senesnė, aukštesnė, tuo atitinkamai ir tos tautos tradicijos senesnės, gilia prasmingesnės ir daugiau brangintinos. Mums, išeiviams, tautinių tradicijų kartojimas yra ypač reikšmingas, svarbus, dar ir tuo, kad jau tas pats tradicijos puoselėjimo faktas mus, esančius pasaulyje, ir jungia, riša ir tautiniai gaivina. Tad mūsų pagarba ir dėmesys priklauso tautinei tradicijai, nežinant kokios prigimties, paskirties ji ir bebūtų: religinės, ūkinės ar kitos kurios.

Lietuvių Moterų Klubų Federacija Chicago klubas surengė iškilmingus tradicinius Velykų pusrėčius Chicago lietuvims, š. m. bal. mėn. 9 d., Tautiniuose namuose. Šis parengimas susilaukė plataus chieagiečių atgarsio: prisirinko pilna salė svečių, kai kam jau kėdės pritrūko.

Dalyvavo ir dvi svetimtautės viešnios, būtent: ponja Koep, estų Moterų Klubų pirm., ir ponja Anderson, Illinois Moterų klubų viceprezidentė. Viešnios buvo lietuvišku nuosirdumu, atvirumu priimtoms ir pavaišintos. Jos abi parodė didelį susidomėjimą lietuviška tradicija ir pareiškė pagarbą rengėjoms.

Na, ir iš tikrųjų, buvo kuo ne tik skanauti, bet gėrėtis ir grožėtis! Apie penkiolikos metų ilgio vaišių stalas buvo apkrautas įvairiosiomis velykinio maisto gėrybėmis. Klupojo paršiukas, velykinį margutį snukelyje išikandęs. Aukštai pakilęs stovėjo raguolis, tikrai ilgų smailių ragų pyragas. Greta jo tysojo pavidalo mielių paroje sunaudoti.

Iš viso a. Vien patarimų, kad ir geriausių, davinėjimas yra niekų darbas tol, kol mes neparengiame žmogaus tuos patarimus priimti. Pirmiausia taip rengiant žmogų, turime sutvarkyti jo asmenybę per savos asmenybės sutvarkymą. Žmogaus asmenybės svarbiausioji dalis yra jo jausmai — emocijos. Jos neteisingai iki šiol buvo tvarkomos.

Juk, astronautai sekundės dalies tikslumu turi prisilaikyti gamtos nuostatų, laiku pasukti mašinas, kitaip jie nepajėgtų žemėn grįžti — savo užduoties neatliktų. Visi suprantam, kad ten nėra vietos prietarams. Tad atgimkime tiesiai, kad ir kiekvienas iš mūsų — skrajojantiems per gyvenimą nėra jokios vietos apgaulei, prietarui ar kitam kokiui niekui, jei norime žmonėmis likti, gero artimui suteikti ir vertais asmenimis per gyvenimą praeiti. Nors ir patogu buvo iki šiol tiliems prietaruose gyventi ir nieko padaraus neveikiant sau gyvenimą pelynti — stokime žmoniškam veikloni prieš savo amžiaus galą. Tada mums nereikės tokius kunigus kaip Benediktas Sugintas kol gyvi niekinti, o jiems mirus smilkalus smilkinti. Jausmais sveikas ir šviesas vyras teikia gėrį gyvenamiesiems. Jis nevaizdina komedijų prieš nesiorientuojančiuosius visokiais pasikraipymais bei beprasmiškais išvedžiojimais, neva gėrį mirusiam teikdamas. Jau tuštėja bažnyčios, nes žmonės nemato pasiaukojančios veiklos per pavaliavusias jų valdovų pastangas.

sojo geltonos aukštos bobos, įvairaus skonio ir t. t. Šios visos gėrybės, kaip skonio, taip ir papuošimo požiūriu buvo tikras kulinarijos meno šedevras!

Buvo pateikta ir meninė programa, ją atliko Iz. Motekaitienės dainavimo mokyklos mokinės, jų sekstetas padainavo keletą nuotakai pritaikintų dainų. Jos publika žavėjo ir daina ir savo jaunyste. Sol. Praturmė Ragienė padainavo keletą dainų solo, sekstetui ir solistei akompanavo muz. M. Motekaitis. Visi programos pildytojai susilaukė publikos gražios padėkos — ilgo ir skardaus plojimo.

Susirinkusius svečius maloniai pasveikino klubo pirmininkė, K. Leonaitienė, programa pravedė klubo vicepirm. A. Velbasienė. Ji gana gyvai, maloniai savo uždavinį atliko, laiku visur pribuvo. Į šias puošnias vaises ir puošni publika susirinko: moterys, daugumas jų buvo pasario spalvų ilgomis puošnėmis suknėmis.

L. M. Klubų Federacijos Chicago klubas įsteigtas 1953 metais. Pirmoji pirmininkė buvo a. a. O. Kriksčiūnienė, po šios ilgametė pirmininkė M. Kriaučiūnienė, o šiuo metu pirmininkauja, rodo daug gražios iniciatyvos, K. Leonaitienė. Valdybos narės: vicepirm. — A. Velbasienė, sekretorė — E. Songiūnienė, išdėtininkė — A. Gabalėnė, spaudos reikalams — O. Roznikienė. Visos valdybos narės energingos, darbščios, pasižvelgtusios klubo veiklai, daug žadančios atečiai. Šiuo metu Chicago klubui priklauso 80 narių.

Klubas narių skaičiumi auga ir rodo tendenciją augti ateityje. Klubo tikslas yra puoselėti tautinę kultūrą ir ją skleisti pasaulio moterims. Į pasaulio moterų eiles išnešti Lietuvos laisvės problemą ir susilaukti draugų pavergtai Lietuvai. Organizacijos centras yra New Yorko. Ilgametė, sumani, išverminga pirmininkė yra V. Jonuškaitė-Leskaitienė. Lietuvių Moterų Klubų Federacija yra tarptautinės moterų organizacijos narė. Jai priklauso 56-šių laisvojo pasaulio kraštų moterų klubai. Jie apjungia virš dešimt milijonų narių. Lietuvoms moterims yra puiki proga plačiai išnešti savo kultūrinius lobius, pristatyti Lietuvos laisvės problemą. Organizacija leidžia biuletenį, kuriame dažnai būna straipsnių ir apie Lietuvą, lietuvių, mūsų tautines — politines aspiracijas, kultūrinius laimėjimus.

L. M. K. Federacijos skyriai veikia šiaurės, Pietų Amerikos, Italijoje, Kanadoje, Anglijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje ir net tolimoje Afrikoje. Balandžio 28-29 dienomis, New Yorke įvyko ilgametė pirmininkė M. Kriaučiūnienė, o šiuo metu pirmininkauja, rodo daug gražios iniciatyvos, K. Leonaitienė. Valdybos narės: vicepirm. — A. Velbasienė, sekretorė — E. Songiūnienė, išdėtininkė — A. Gabalėnė, spaudos reikalams — O. Roznikienė. Visos valdybos narės energingos, darbščios, pasižvelgtusios klubo veiklai, daug žadančios atečiai. Šiuo metu Chicago klubui priklauso 80 narių.

A. Beržienė

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atspindi pirmųjų lietuviškų knygų kėlas. Kietais viršeliais įristos knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsisiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės išpūdžiai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai iliustruota 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasikinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 210 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, narmyte
Apie senus laikus.
Kai atvartai ir laumės
Skrajojo po laukus.

S. Petersoniene

Poetė ir pasakos yra vaikų megstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštynimai. Naujienose galima gauti šių perliū žemėčių mūsų mažiejiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKU PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DŪV NUKES, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, SOKOLADINIS KISKELEIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 aprašytos vaikams. Dail. V. Simanėvičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaite - Petersoniene, LAUMĖ DAUMĖ, 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes 1erų žemėje. Labai gražus leidinys didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Maironis, JAUNŲJŲ LIETUVA, poėma. 118 psl., \$1.00

6. Alfonsas Vambutis, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų 5-gos premijos knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stanekaitės iliustracijos, 186 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Javaišas, SAUNUS PENKĖTUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams ir jų gyvenimo, svajonių ir rygių, iliustruota dail. Z. Sodeikienės Didelio formato, kietais viršeliais, plitkus 77 psl. leidinys \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai Eilifotų padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai čia bendravo su savo dievais. 54 psl., \$1.00.

Vaiškai megstami ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodiklis statiga pakiltų aukštyn

NAUJENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Bridge over troubled waters.

It's easy to forget that emergencies do happen. And when there is a crisis, you'll need a nest egg to fall back on.

The Payroll Savings Plan is one of the easiest ways to make sure you've something saved for when you need money fast. When you participate in the Payroll Savings Plan where you work, an amount you designate will be set aside from each paycheck and invested in U.S. Savings Bonds. It's an effortless way to build up a reserve.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for E Bonds, 5½% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra ½%, payable as a bonus at maturity, applies to all

Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Let's hope there are no troubled waters in your future. But remember, emergencies don't always happen to the other guys.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. They may be redeemed with redemption. And always remember: Bonds are a smart way to save.

Take stock in America.

Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Pastabos iš tolo

Ar San Diego miestas išliks tuo — kuo dabar yra?
Lietuviai Meksikos pasienyje.
(Laiškas iš San Diego, Cal.)

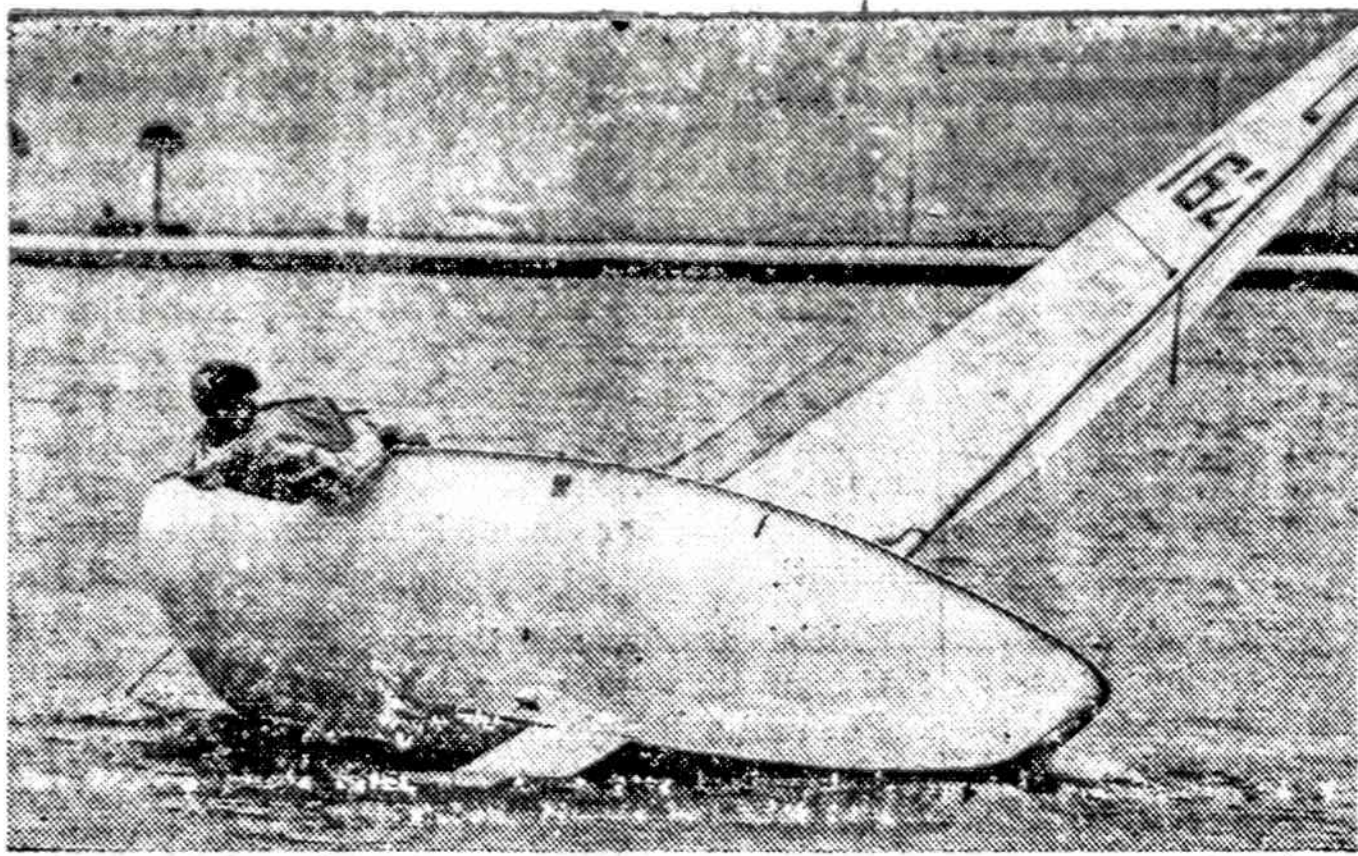
Laške iš San Clemente trumpai buvau užsiminęs apie San Diego, Calif., miestą, kuriame š. m. rugpjūčio mėn. 21-23 d. turėtų įvykti respublikonų partijos seimas — konvencija, kurios partijos kandidatu, lapkričio mėn. 11 d. rinkimuose, prezidento postui bus nominuotas dabartinis prezidentas R. Nixon. Ta aplinkybė, kad San Diego mieste įvyks sakyta konvencija — miesto vardą išnešė į spaudos pirmuosius puslapius, gi miesto "tėvams" sudarė daug rūpesčio ir galvosūkio — kaip tokį masinį politinį susirinkimą taip priimti, kad būtų patenkinti ir jo rengėjai (GOP), ir jų svečiai ir... dar svarbiau — jų "priešai", įvairūs "pysnikai", Vietnamo karo priešininkai, kurie jau iš anksto skelbia ir organizuoja demonstracijas, kurios tariamai būsiandos taikios, bet parodysiandos valdžios partijai (ir prezidentui) tų "pysnikų" nepasitenkinimą esamos (GOP) valdžios politika (ypač kiek tai liečia karą Vietnamo). Ir, matykit, tų "pysnikų" žada būti net

25,000, kaip sako demonstracijų organizatoriai.

San Diego savo (apie 200 metų) istorijoje matė daug politinių ir karinių riaušių, jei imsimės dėmesį, kad per tą laikotarpį miestas turėjo net keturias vėliavas: Ispanijos, Meksikos, Kalifornijos ir galiausiai Jungtinių Amerikos Valstybių (Kalifornija priimta į JAV šeimą 1850 m. rugsėjo mėn. 9 d.). Tai rodo gana vingiuotą San Diego miesto istoriją, kurioje dabar numatyta rengti respublikonų konvenciją, bet ji gali įrašyti ir labai juoda lapą, nes taip iš anksto organizuojant demonstracijas argi galima laukti, kad jos praeitų be riaušių? Demokratų konvencijos Čikagoje metu 1968 m. matėme kas įvyko, kai irgi demonstracijos buvo organizuojamos iš anksto ir buvo žadama, kad būsiandos "ramios ir taikios".

San Diego, prisibijoma, gali būti daug blogiau, nes protestai ir demonstracijos prieš Vietnamo karą yra išsipleto po visą kraštą, įgauna aštresnį toną ir

ryšium su atnaujintu šiaurės Vietnamo bombardavimu, demonstracijų ir protestų kurstytojų eilės gausėja. Kai anksčiau tokia "politika" teusiems tik ilgąplaukiai hipiai ir prokomunistiniai (nekalbant jau apie komunistus) politikos vertelgos, tai dabar protestų ir demonstracijų užtarėjų tarpe matome jau ir žymius amerikiečius. Visa tai kelia daug rūpesčio San Diego miesto "tėvams", o taip pat ir "vaikams" — gyventojams, nes beveik visi mano, kad demonstracijos be kruvinių riaušių neapsieis. Nežinia ar pripuolamai, ar tai (konvencijos) proga suplanuota — tuo laiku San Diego apylinkėse manevruos 6,000 tautinės gvardijos (National Guard) karių, kurie kilus riaušiams greitai gali būti pasiųsti jas naraminti. Ne be to, čia pat mieste yra tūkstančiai karo laivyno jūrinių, o be to netoliese yra marinų bazė su apie 50,000 vyrų ir dideliu kontingentu karo policijos — tai Camp Penelton, didžiausia karinė bazė Amerikoje. Gal ta, karinio saugumo, aplinkybė ir palenkė prezidento Nixono nusistatymą GOP konvencijai saukti San Diego mieste. Ne be to, čia dar ir kitas prezidentui patogumas — jo vila San Clemente (vakariniai Baltieji

Jachtininkas, laivui pavojausiai pasiviręs, bando savo kūno svoriu laivą ištiesinti.

Rūmai) tebtų vos geros valandos kelionė limuzinu arba 20 minučių skridimo helikopteriu. Ta aplinkybė turi didelę vertę, prezidentui ir jo artimiausiems patarėjams, nes garantuojama ne tik pasitarimų ir pokalbių privatumas, bet ir gera poilsis, ko negalima laukti nuolat būnant apsiostojus viešbutyje.

Betgi dabar, jau šias eilutes berašant, yra gerokai paplitę gandai, pamarginti ilgiausiais straipsniais spaudoje, kad respublikonų konvencija San Diego mieste neįvyksianti. Tie gandai plinta ryšium su iškilusiu jos finansavimo skandalu (ITT) ir naujai atsiradusia kliūtimi, kad miestas esąs pakėlęs sporto arenos (kurioje konvencija turinti įvykti) nuomą ir tai, kad miestas vargiai ar galėsias sutalpinti konvencijos atstovus ir svečius. Paskutinės žinios sako, kad Respublikonų partijos centro komitetas gegužės mėn. 5-6 d. posėdyje galutinai išspės, ar konvenciją iš San Diego atšaukti ir perkelti į Miami Beach, Fla.

Niekas, turbūt, lengviau neatsisveps kaip San Diego gyventojai, jei konvencija iš čia bus atšaukta. Miestas, ypač tuo laiku (rugspjūčio mėn.) yra perpildytas turistais, kurių čia netrūksta ištisus metus. Galima įsivaizduoti koks čia judėjimas, jei per metus San Diego pervazuoja apie 30,000,000 žmonių, grįžtančių iš Meksikos — daugiausia Tijuana miestelio (Amerikos-Meksikos pasienyje, Meksikos pusėje) lankytojų, kurie pereina Amerikos pusėje (netoli San Diego) San Ysidro pereiną? namąjį punktą. Į tą skaičių, kaip man paaiškino to punkto viršininkas, imigracijos inspektorius, įeina ne tik amerikiečiai, bet ir svetimšaliai. Daugiau kaip 90% šių keliauninkų yra amerikiečiai, praleidę kelias valandas, dieną ar kitą Tijuanoj arba toliau (65 mylių atstume) Ensenada miestukuose, kurie palyginus su Amerikos miestais ir kurortais yra kaip diena ir naktis. Amerikos pusėje kultūra ir civilizacija, Meksikos — skurdas, baisi nešvara, civilizacijos kai kur nesimato net pėdsakų. Bet — tai jau užsisienis ir kiekvienas nori jį pamatyti, juo labiau, kad į ten nuvykti nereikia nei jokio užsienio paso ir iš viso jokio leidimo ir net nėra jokios kontrolės — ko ten važiuoji, kiek veži pinigų, kaip ilgai būsi ir t. t. Tik grįžtant į Ameriką, San Ysidro pereinamajame punkte imigracijos valdininkui reikia įrodyti (kartais), kad gyveni Amerikoje, bet tam pakanka parodyti automobiliiui vairuoti leidimą (driver license).

Jei respublikonų konvencija iš San Diego bus atšaukta, tai daugiausia dėlto nukentės ne ramus ir puikus San Diego miestas, bet Meksikos Tijuana ir Ensenada su savo čigoniskais sukčiais, nes vargiai ar atsirastų iš konvencijon suvažiuosiu 30,000 delegatų ir svečių (tiek jų laikiama) bent pora šimtų, kurie nepanorėtų ta proga pamatyti, kad ir labai mažą dalį Meksikos, bent kelias valandas pabūti "užsienyje". O tokia proga Tijuanoje ir Ensenadoje liktų milžiniškos sumos dolerių už viešbučius, restoranus, suvenyrus ir t. t. ir t. t.

San Diego lietuvių klubas

Kalbant apie San Diego — būtų neteisu nepastebėti ir tos aplinkybės, kad ten gerokai senai ir gerokas skaičius lietuvių gyvena. Kaip visur, taip ir čia, San Diego, sunku nustatyti tikslų lietuvių skaičių. Apytikriai skaitoma, kad San Diego mieste ir apylinkėse gyvena apie vienas šimtas lietuvių šeimų. Kai kurios, sakoma, čia gyvena jau apie 50 metų. Ilgą laiką čia nebuvo jokios lietuviškos organizacijos, tačiau prieš virš 20 metų, rodos 1951 m., "Lietuvių Die-nų" leidėjo A. F. Skiriaus pastangomis čia buvo įkurtas San Diego Lietuvių Klubas. Per tuos porą dešimtmečių klubas turėjo ir geresnių ir blogesnių metų, kiek tai liečia lietuvišką veiklą ir viešus parengimus.

Geraisiais metais į klubo susirinkimus sueidavo net virš 50 narių, kai dabar, sakoma, susirinkimuose bepasirodė 10-20. Šis klubas, gal ryškiau negu kokio kita lietuvių organizacija, rodo tą vadinamą "naujųjų ir senųjų lietuvių ateivių pažinties skirtumą". Kai čia daugiau pradedo atvykti naujųjų ateivių "dypukų", jų kai kurie įsijungė klubo veiklon, bet dėl nuomonių skirtumo su senaisiais nelgaj joje išsilaikė. Naujieji ateiviai norėjo klubo veiklą nukreipti į imtinai kultūrinę-politinę Lietuvos laisvinimo plotmėn, kai tuo tarpu senieji laikėsi savo — gryną socialinę — lietuviškos linijos. Ir taip tos dvi lietuviškos grupės, skaičiau, net kartos, niekada arčiau nesusiglaudino šiame klube, kuris ir dabar tebesilaiko savo senosios linijos.

Pesikabinant su senaisiais ir naujaisiais ateiviais, esančiais ar buvusiais klubo nariais, gal ryškiausi, dėl klubo krypties, pasisakymai būtų šitokie: (naujojo ateivio — "dypuko"): "jie daugiau nieko nežino, tik vaishes ir dėlto tik daro susirinkimus, į kuriuos kartais neatvyksta net 10 narių..." O vieno senųjų klubo veikėjų pastaba: "...Mes duodame visur po biskį (suprask — lietuviškiems reikams. V. B.), bet jie (naujieji ateiviai — dypukai) nori paimti iš mūsų viską...". Čia mano nuomone ir yra visa nesusipratimo, tikriau vieni kitų nesupratimo, esmė. Atrodo, kad giliau jos niekas nesiemė pastudijuoti ir pakoreguoti. Kad tai būtų buvę galima padaryti — neabejoju, nes ir vieni ir kiti yra geri lietuviai.

Spėju, kad gausiam San Diego Lietuvių Klubui susirinkimui kliudo dar ir ta aplinkybė, kad ten lietuviai gyvena labai plačioje apylinkėje, kuri apima ne tik to miesto ribas, bet ir daugelį tolimų užmiesčio vietovių, kaip pvz. La Jolla, La Mesa, El Cajon, National City, Chula Vista, Del Mar ir kt. Kaip ir visur kitur Pacifiko krantuose, taip ir čia San Diego mieste ir jo apylinkėse lietuviai yra įsikūrę pulkiai. Čia gali rasti lietuvių stambioje prekyboje (Peter

Zounes — didelė mėsos gaminių imonė) iki mokslo žmonių (prof. V. Dukas — dėstas svietimas kalbas Cal. State kolegijoje).

Pastebėjęs P. Zounes pavarde (kuri gal skamba jau ir ne lietuviškai) negaliu praleisti nepaminišes, kad tai jis ir jo žmona Nellie buvo tie, kurie sudarė sąlygas prof. Mykolo Biržiškos šeimai apsigyventi Kalifornijoje. Vieno iš lietuviškosios veiklos Los Angeles pionierių — J. Uždavinio — tarpininkavimu P. ir N. Zounes sudarė buto ir darbo garantijas prof. M. Biržiškos žentui (ir jo šeimai) Kazimierui Barauskui, kurie pas savo "sponsorus" kurį laiką ir buvo apsiostoję, kol persikėlė gyventi į Los Angeles. K. Barausko šeimai vėliau sudarė sąlygas į Los Angeles persikelti ir prof. M. Biržiškai su žmona, iš Amerikos Rytų, kur prof. M. Biržiška buvo atvykęs iš Vokietijos p. Devenų sudarytų garantijų dėka.

Tiek, trumpai ir tik prabėgomis, apie San Diego miesto politinius rūpesčius ir ten gyvenančius lietuvių bendrai. Kai leis laikas ir sąlygos daugiau raišyti — pasikalbėsime daugiau ir dažniau su šio įdomaus miesto ir dar įdomesnio lietuvių klubo nariais — lietuviais.

Prof. Vaclovo Biržiškos SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl. Abu tomiai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kiutuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigus pasiūsite tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasisikaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijusius kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano Rūko lengvas, vaizduos, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$5000 OR MORE
Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
One Year Maturity

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

CHICAGOS TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ dėl bet kokių jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, išgykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY.

PAID QUARTERLY

BET KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALAIS KREIPKITES Į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL.: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda snkurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO
SAŠKAITOMS.

Taupymo Indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Ieško raktą į lietuvių širdį

Pirmaisiais sovietų okupacijos metais didžiausias bendradarbiavimo su lietuviais įrankis buvo čekisto naganas. Jeigu kas drįsdavo suabejoti sovietų sauvale ar paklausti pagrindo tokiems žiauriams sovietų karo policijos veiksmams, tuojau išvesdavo jį prie tvarto, nušaudavo, lavoną išidėdavo į automobilį, nusiveždavo į miestelį ir išversdavo rinkoje. Antroji okupacinės sovietų valdžios bendradarbiavimo priemonė buvo masinis Lietuvos gyventojų išvežimas į tolimas ir šaltas šiaurės Rusijos sritis.

Žudynėms praretėjus ir išvežimams sumažėjus, visą Lietuvą užgulė baisus badas. Į miestus rusai atsiveždavo maisto, jo trupiniai nukrisdavo keliems miestiečiams, bet kaimuose buvo tikras badas. Sovietų pareigūnai viską vežė iš Lietuvos, lyg iš rusams karą paskelbusios valstybės. Rusai užmiršo, kad buvęs Lietuvos kariuomenės vadas sieną peržengusius sovietų karius pastitiko ne kulkosvaizdžiais, bet „draugiškais sveikinimais“ ir įsakymais visai Lietuvai juos taip priimti. Nualinus kraštą, suproletarinti visi Lietuvos ūkininkai.

Pavergtos Lietuvos komunistinimas jau eina 25 metus, bet žmonėms rusų įvesta santvarka neina prie širdies. Įvedus komunistinę santvarką, dingso maistas iš žemdirbių kamaračių ir krautuvų lentynų. Žemė Lietuvoje buvo ta pati, bet lietuviai josios vaisiais nesinaudavo. Kai kolchoze atsiradavo geresnių grūdų saują, sandėlius saugojantis policininkas juos išveždavo. Žemdirbiai buvo palikti ne tik be javų, bet ir be duonos. Jiems buvo atimti jų pačių auginti grūdai, atimta teisė tuos grūdus malti ir duoną kepti.

Rūstų ir raukšlėtą lietuvių žemdirbio veidą okupantas bandė pralinksminti specialiai sugalvotais šokiais ir šokėjais. Juozas Lingys savaitėmis lavino badgalaujančių jaunimą „pakeltkokių“ šokių, bet jaunimui nesisekė. Suvarytų ūkininkų veidai nesidžiaugė. Jie suprato, kad prievarta buvo taikoma ne vien kaimui, bet ir miestus patekusiam jaunimui. Praėjus 25 metams ir atsiradus didesniais lietuviškų kvailių skaičiumi, okupantas ryžosi kitomis priemonėmis pasiekti rūstaus lietuvių širdį. Jis dar kartą pažadėjo jam duonos ir apavo, bet pareikalavo, kad tas žemdirbys net ir pusbadis, labiau pasitemptų ir dar daugiau gamintų. Okupantas kartais leidžia patiems žemdirbiams pasisakyti antraeilais gamybas spartos klausimais.

FELIKSAS MOTUZAS

DARBAI IR ŽMONĖS

KAIP ATSIKADO KUN. FABIJONAS KEMĖŠIS DETROITE

Nauja Sv. Jurgio bažnyčia Detroite buvo pastatyta 1916 m. kun. K. Skripkos iniciatyva ir pastangomis. Pastatius bažnyčią, klebonui Skripkai sekėsi gerai. Detroito miestas augo. Lietuvių skaičius didėjo, kartu ir parapija gausėjo, kaip parapijų skaičiumi, taip turtais. Bet po poros sekmingų metų parapijos padangę nuolatikos pradėjo reikštis pilkos. Parapijos davatkos, kuriom, anot poeto Stiklio, Dievas ant lūpų, o širdyje velnias, pradėjo plaukšti, kad jos, eidamos į bažnyčią, matančios skraidant gandrą virš Sv. Jurgio parapijos klebonijos, ir kartą gandas laikės nutūpti ant klebonijos kamino. Tik zakrastijonas nubaidęs.

Klebonas, girdėdamas tokias kalbas ir norėdamas grąžinti į parapiją geresnes nuotaikas, nusprendė, kad gandas ieško priekabių prie jo jaunos gospadinės. Klebonas sugalvojo parapijonus nuraminti ir gandrui sufiltinti, išvežti gospadinę į tokią vietą, kur parapijonai nežinos, o gandas nesuras. Kad paslaptį išlaikytų, išvežimą gospadinės turėjo atlikti patsai savo mašina, ir tą padarė vidurnaktį, kada visa parapija miegojo.

Buvo viduržiemis, sniego daug ir pūga. Kelionės distancija — 200 mylių. Kaip pasakui paaiškėjo, teko ne tik sušalti, bet ir

persalti. Pašalinus gospadinę, nuo gandro buvo išsibodėta, bet parapijos nuotai-ka nepagerėjo. Tos blogos nuotaikos proga parapijos vadovaujantys asmenys planavo apie didelę šios parapijos ateitį. Vargonininką turėjo pirmieji muziką Aleksį. Dabar tik reikėjo vietoje kleb. Skripkos, gauti jauną gerą patrijotą kunigą, tai parapija žydėtų. Parapijos vadai turėjo numatyti tokį kunigą, tik reikėjo nusikratyti esamojo. Tokiu kunigu buvo numatytas F. Kemėšis.

Už kokių šesiu mėnesių pasirodė Detroite ir buvusi klebono Skripkos gospadinė, bet ne klebonijoj, bet pas prietelius... Sv. Jurgio parapijos didžiausia globėja buvo velionė Perminienė. Žinoma, kad moteris su moteria geriau susikalba. Perminienė, suprantama, iškvotė iš gospadinės visas paslaptis ir slapčiausius susirinkimuose perdavė parapijos vadams, kurie padarė planą ir labai žiaurų, kad kleboną iš Sv. Jurgio parapijos pašalinti.

Tą žiaurų įvykį man asmeniškai teko matyti. Širvaitės biznio vietoje tą sekmadienio rytą turėjome susirinkimėlį. Minėta vieta stovėjo skersai gatvės nuo bažnyčios durų. Klebono išmetimo aktas buvo parapijonų padarytas labai planingai. Kada klebonas, pradėdamas mišias,ėjo per bažnyčią, krapindamas parapijonus, ir atėjęs iki durų, norėjo sukristi ir grįždamas apkrantinti kitą pusę prie tako sedėjus gospadinę griebė kunigui už kamžos, šaukdamas: „Tu baurybė, ne rankų nenuspilpovęs įeini į bažnyčią ir šventus daiktus čiupinė-“

ji!“ Ant gospadinės šauksmo abiem pusėm sėdėję vyrai griebė kleboną ir išgrūdė per duris su visu krapynu ir pastūmė laiptais į kiemą. Klebonas cementiniais laiptais bent tris kartus per galvą persivertė.

Vyrai, išstūmę kleboną, suėjo į bažnyčią, o klebonas sunkiai atsikėlė, pasiražė ir, palikęs kieme krapylą, svyrudamas nuėjo į kleboniją. Išmetam klebonui į kiemą niekas neatėjo pagelbėti atsikelti ir paduoti ranką. Bet ant ryto amerikoniš spaudoje buvo įdėta klebono nuotrauka. Kur nors kas nors buvo pasislėpęs nuimti paveikslą.

Nors su klebonu Skripka buvo pasielgta žiauriai, bet vyskupas neužtarė. Priešingai, liepė tuojau apieiti kleboniją. Tai gi parapijos vadų troškimas išsipildė ir dar ant šiltų senojo klebono pėdsakų atsirado klebonauti kun. F. Kemėšis.

Kun. F. Kemėšis tais laikais buvo didžioji galva Amerikos lietuvių — katalikų judėjime. Jis jau buvo Amerikoje pralėdęs trejetą metų be pastovios vietos. Visą laiką važinėdavo po lietuvių kolonijas, organizuodamas katalikiškas draugijas. Patėkus į Sv. Jurgio parapiją, nauja bažnyčia, turtinga parapija kaip tik kun. Kemėšiui atitiko pasirengti savo idealikiems lietuviškiems tikslams. Jis sakėdavo, kad į nepriklausomą Lietuvą turime parsivežti ne tik pinigų, bet mokslo bei patyrimo, kad galėtume Lietuvą sėkmingai atstatyti ir jos ūkį sukurtyti.

Kun. F. Kemėšiui pradėjus klebonauti Sv. Jurgio parapijoj, prasidėjo nauja era

Spalvingasis Colorado (13)

MISIJOJ SAVAME KRAŠTE

P. STRAVINSKAS

„Mūsų bendruomenė serga. Mes nebesame daugiau didelė bendruomenė, nebesame daugiau gera bendruomenė. Mūsų bendruomenėje yra ismetęs blogis. Mes esame pametę savo kelią. Mes nebežinome, kur mes stovime, kur mes einame, kas mes esame. Mes jau pametėme tikslą!“

Tai Garner Ted Armstrong, Pasadena (Calif.) Ambassador kolegijos profesorius, garsaus radijo paskaitininko, žodžiai, pasakyti vienoje jo radijo programoje.

Jonas Petronis, Vilniaus statybos tresto valdybos narys ir brigadininkas, paskutinėje Tiesoje svarstė šį klausimą. Jis net savo rašinį pavadino „Raktas į širdį“. Jis žino, kad į kolektyvinės statybos darbą būtina reiklia patraukti darbininko širdį. Okupantas šį reikalą jaučia ne tik kaime, bet ir mieste. Širdies nepatrauksi, jeigu nebūsi nuoširdus. Petronis, bekalbėdamas apie darbo sąlygas jo vadovaujamoje brigadoje, be kitų dalykų, šitaip prašneko:

„Vien svarstymas žmogaus į gerą kelią neatves. Reikia rasti raktą į širdį kitais keliais. Labai daug darbo nuotaka, darnumą nulemia sąlygos. Išsirikiavo žmonės mėti sunkias, šlapias silikatinės plytas ant aukštų pastolių. Jei taip čia būtų taikoma mechanizacija! Karučiai ir neštuvai tebėra pagrindinis mechanizmas. Nors jau karučiai būtų tobulinami, bet jie tokie pat, kokiais mūsų seneliai vežiodavo statybines medžiagas. Kitų darbininkų pirštines, žiūri, visai kiauros. Paprasčiau darbų vykdytoją pakeisti. — Antrą kartą duodu, daugiau per mėnesį negaliu. Nenurašo buhalterija.“

„Tiesa, buhalterija turi savus apskaičiavimus. Darbininkas — savus. Jam prie plytų pirštines nekaip ilgiau netarnauja, kaip dvi, daugiausia tris dienas. Priverstas pirktis savas, o taisyklėse parašyta, kad statybininkas turi būti aprūpinamas specpranga...“ (Tiesa, 1972 m. bal. 23 d., 2 psl.).

Mechanizacija, skaičiavimo mašinos ir įvairiausi rodikliai Lietuvos gyventojams tiek įgriso, kad jie viešai reiškia savo nepasitenkinimą. Kalba, rašo, o žurnaluose net fotografijas deda apie didelę pažangą, bet tikrovė yra visai kitokia. Plytas vežioja tokiais pačiais karučiais, kokius Lietuvoje seneliai naudojo prieš šimtą metų. Tos pačios „mechanizacijos“ priemonės taikomos ne vien Lietuvoje, bet ir visoje sovietų imperijoje. Tai tvirtina praeitos savaitės Tiesa.

Sukolchozintoje Lietuvoje į komunistų partijos eiles prirašyta 20,000 komunistų partijos narių. Svarbiausioji naujai priimtų komunistų užduotis — priversti kiekvieną žmogų ūkiu vergą lenktyniauti. Lenktynes jis turi pradėti su savo kaimynu, su kito kaimo kolchozu, o pagaliau ir su kito rajono kolchozais. Naujai priimti komunistai — varovai gaus kelias privilegijas, bet lietuvis darbininkas už lenktyniavimą nieko negaus.

Komunistams rūpi pasiekti lietuvių darbininko širdį, bet jiems nepavyks. Lietuviai nuoširdžiai dirbo ir tebedirba sau. Bet kai jie žino, kad to darbo vaisiais naudojasi tikrai rusai, tai širdies į tokį darbą jie nebedės.

300 radijo stočių ir, be to, paskelbti Ambassador kolegijos žurnale „The Plain Truth“, leidžiamame net penkiomis kalbomis (anglų, prancūzų, olandų, vokiečių ir ispanų), turiniame net kelis milijonus skaitytojų visuose pasaulio kraštuose.

Liūdniausia tai, kad tokia idėja pasimetusi, savo gyvenimo prasmės ir tikslo nežinanti, yra, didelė dalimi, Amerikos jaunomenė, paliesta hipinės epidemijos, apie kurią buvo rašyta pirmesniame šios serijos straipsnyje.

Hipiai, kurių, kaip amaro, yra privisę visoje Amerikoje, kaip matėme, yra užplūdę ir Colorado kraštą, ypač Denverį.

Jie neturi jokių idėjų — nei pasaulietinių, nei religinių. Tai be jokios pasaulėžiūros ir be religijos žmonės. Juos bando kankinti krikščioniškų religijų kunigai ar kitaip vadinami dvasininkai įkvėpti savo religine mintimi, atvesti į dorą kelią.

Viena tokia krikščioniška religinė bendruomenė yra ir Denveryje, tiksliau sakant, jo priemiestyje Commerce City — tai protestantų First Assembly of God.

Tuo metu kai daugelis kitų krikščioniškų bažnyčių — bendruomenių siūnčia savo misijonierius platinti krikščionybę į Afriką ar į kitus tolimus kraštus, First Assembly of God atsidėjusi platina religinę mintį savame mieste, Denveryje, daugiausia tarp hipių.

Ir pats tas jos misijonieriai — misijonieriai labai įdomūs. Misijonieriais ar, sakykim, „misijonieriais“ yra ne kunigai-dvasininkai, o tos religinės bendruomenės vaikai, paaugliai, vad. „tyneidžeriai“ (teenagers), kurių 15-17 metų amžiaus berniukai ir mergaitės.

Jie aprenjami hipiškai, kad neišsikirtų iš tikrųjų hipių, duodama jiems labai gražiai sudruguoto turinio krikščioniškosios minties lapelių, kuriuos jie ir platina, patys hipiais apsimetę, tikrųjų hipių tarpe, daugiausia, Denverio miesto centre, Plaišio Aikštėje, kur tie tikrieji hipiai nuo ankstybo pavasario iki vėlybo rudens „stovyklauja“.

Kad tuos lapelius jiems dalintų kunigai, dvasininkai arba šiaip nehipiai, tai jie jų nei į rankas neimtu, o kai duoda vaikai, dargi hipiškai atrodo, tai anie juos ima ir su dėmesiu skaito. O reikia pasakyti, kad tie First Assembly of God misijonieriai lapeliai savo turiniu taip įdomūs, pagaunantieji, kad, pradėję juos skaityti, jų jau nemumėsi — perskaitys iki pat paskutinio jų žodio.

Tik pažūrėkite, kokiais įspūdingais, pagaunantiais žodžiais jie pradėdami:

KANADOS ŽINIOS

Nepriklausomos Lietuvos reikalai

Tokia antraštė (N. L. Reikalai) rašo straipsnį „Nepriklausomos Lietuvos“ š. m. balandžio 19 d. Nr. 1293 to savaitraščio bendrovės vienas iš šuų p. V. Kudžma.

„Ilgastis žengia mūsų gatvėmis. Nusikaltimai gresia mūsų saugumui. Rasizmas plėso mūsų bendruomenę. Moralinis išsigimimas ir seksualinis palaikymas naikina mūsų jėgas... Santuokos suardytos... Kencija alkani vaikai... Priešais mus gausybė problemų, kurias turime išspręsti...“

Tu nerasi atsakymo „butelyje“ arba „adatoje“ in a „bottle“ or in a „needle“. Alkoholis ir narkotiniai vaistai yra tavo planinga, palaipsniui savijudybė!... Jei nori rasti atsakymą į problemą, turi ją pirmiausia, iš pagrindų pažinti. Kas yra negeras su pasauliu? Kas negero su tauta? Kas negero su tavo bendruomenė? Štai, didieji klausimai, liečia problemos širdį!...

Po šitų įspūdingų žodžių paskiras žmogus, tautos ir bendruomenės narys kviečiamas, rimtai pagalvoti, kur yra Amerikos tragedijos priežastis, kur blogio šaltinis.

Gražiai ir įtikinamai aiškina, kad tautą sudaro asmenys — individai, kad dėl to asmens — individo moralinis sugedimas yra visos tautos liga, jos sugedimas, nelaimė ir pražūtis.

Kreipiamasi į asmenis, kviečiant juos kiekvieną padaryti savo sąžinės sąskaitą ir atsakyti į klausimus: ar aš esu doraiškai sveikas, nesugedęs, ar aš nesu kaltas dėl visos tautos, visos bendruomenės sugedimo ir tragedijos?

Siūloma visiems atnaujinti ryšį su Dievu, su Kristumi, pažinti Jo doros mokslą, kuriame randamas atsakymas į visas asmens, tautos ir viso pasaulio žmonių bendruomenės problemas.

Lapelio tekstas suredaguotas bendrąja krikščioniškąja mintimi, kad kiekvienas krikščionis, nežiūrint kokiai religinei bendruomenei jis nepriklausytų, nerastų jame jokių jo tikėjimui priešingų minčių. Su dėmesiu ir pagarba jo redaktoriaus skaitys tą lapelį ir laisvesnių pažiūrų žmones, net ir visai netikintieji.

Ir aš pats jį skaičiau su pasigėrėjimu ir pagarba. Aš gėrėjausi ir tais First Assembly of God bažnyčios pasiūstais į anų nelaimingų hipių tarpą „jaunaisiais misijonieriais“, taip sėkmingai platinančiais krikščionybę ir keičiančiais žmonių moralę savame krašte, savame mieste.

Tai pavyzdys, kaip reikia misijonieriauti savo tautoje, savoje bendruomenėje.

Pagalvokime ir mes, lietuviai, apie tai.

Trumpai nusakę, kaip šis Kanados lietuvių savaitraštis iš menko nereguliaraus leidinio senųjų ateivių geriausias norais ir pastangomis pradėtas ir Kardelio metais „pradėjo išsiskirti kaip reguliarus savaitraštis su visapusiškai tobulėjimo požymiais“ ir „ilgesni laikotarpį, Jonui Kardeliui redaguojant, laikraštis tapo vienu, tarp kitų visais atžvilgiais patraukliausiu savaitraščiu išeivijos spaudoje“... p. Kudžma rašo:

Mirus Jonui Kardeliui ir laikraščio redagavimą laikinai perėmus H. Nagiui (gaila, kad tik laikinai) su kiekvienu numeriu galėjai just pažangos šuolius, kurie atspindėjo laikraščio jaunatviškumą savo turinio ir formos požiūriais. Buvo pastebima, kad į Nepriklausomos Lietuvos laikraštį smalsiai sužiuo jaunoji lietuvių išeivijos karta.

1970 m. liepos 15 d. laikraštį redaguoti pradėjo naujas redaktorius R. Maziliauskas. Būty neteisu nepaminint gerasias sąvyes, kurias naujasis redaktorius laikraštį inėšė, suteikdamas jam daugiau sveiko gyvastingumo bei dinamikos. Deja, laikui bėgant, laikraštį pradėjo rodytis ir ne visai geistini reiškiniai. Emė atsirasti rašinių turinčių atgarsį tų minčių, kurios yra taip įkyriai persamos iš anapus geležinės uždangos. Pagausėjo perspausdinamų straipsnių iš okupuotos Lietuvos laikraščių ir tokių, kurie atstovauja okupanto siūlomą ir jo palaikintą liniją. Su naujo redaktoriaus darbo pradžia, be laikraščio leidėjų — akcininkų patikėtos valdybos žinios, dingo laikraštį jo gairinis balsas „už Lietuvos išlaisvinimą, už ištikimybę Kanadai“. Skaitytojams užklausus redakciją kodėl obalsis buvo pašalintas ir paprašius jį laikraštį grąžinti, redakcija, ilgai delsusi, pagaliau pašalpa užklauskėjai atsakė, bet obalsio vienok negrąžino. Tik po pakartotinių skaitytojų, obalsio reikalų, pasisakymų, ir, matoma, laikraščio leidėjų intervencijos, nuo 1971 m. rugsėjo mėn. šūkis laikraštį buvo grąžintas.

Suminėjęs dar pora mažmožių, kaip iš Bostono Keleivio persipaaušinimą Balio Svalio pastabas apie R. Sakadolesio bazdą, autorius baigia:

Pastaruoju laiku, pasekė Nepriklausomos Lietuvos laikraštį, rasime ir daugiau panašių negeistinumų į kuriuos skaitytojai ir laikraščio leidėjai vienai ar kitaip atkreipė dėmesį.

Toliau aprašytas bendrovės šerininukų susirinkimas, kuriame buvo priimtas red. Maziliausko atsistatydinimas.

apsistojus kun. Kemėšiui, pajutom kaip ir atoslūgi, pajutom, kad sulaukėm Detroite stipraus vado, kuris kaip laikraštinninkas, veikėjas, organizatorius turėjo daug visuomeniškos ir politinės patirties ir turėjo daugiau laiko tautos reikalams, negu mes, fabriko darbininkai.

Kun. Kemėšis buvo aiškos katalikų ideologijos žmogus, bet neneigė ir kitų žmonių ideologijų bei ištikimimų. Kaip paprastai, turėdavome betikslų ginčų su kitais vietos kunigais. Su kun. Kemėšiu galedavome susikalbėti ir pasidalyti — kas mūsų tai mūsų, o kas jūsų, tai jūsų.

Pirmas, kiek atmenu, bendras tautinis darbas buvo, atvykus į Ameriką 1919 m. Lietuvos finansinei komisijai, Lietuvos laisvės Bonų platinimas. Tam reikalui sudarėme bendrą komisiją tik iš katalikų ir sandariečių. Nebeatmenu, kurios priežasties dėlei „Naujienuos“ pasisakė prieš Lietuvos Laisvės Bonų platinimą ir prieš pačią finansų komisiją, bet lietuvių patriotizmas tais laikais buvo didelis ir bonų platinimas sekėsi gerai.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

„NAUJIENOS“

Jos visad rašo

TEISYBĖ

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto.
Kuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadi. ofisas uždarytas
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

IR

DR. B. B. SEITON

INKSTŲ IR ŠLAPIMŲ TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais ir penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir sešadieniais tikrai susitarus.

Rez. GI 8-0873

DR. W. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL-KRAUCELIUNAITĖ

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepęs — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 9 iki 11 val.
ryto. Trečiadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-3 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešadia-
teniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bap-
dazai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Sešadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef. PROspect 6-5084

APIE TRIS RAUDONUOSIUS TURTUOLIUS

Vienas iš jų lietuvis

Trejus metus buvęs Newsweek žurnalo biuro Maskvoje šefas John Dornberg, kaip "nepageidaujamas" 1970 metų pabaigoje iš Sovietijos ištremtas, parašė įdomią knygą apie raudonąją "smetonę", pavadintą "The New Tsars" (Naujieji carai). Knygoje autorius pateikia daug faktų ir pavyzdžių, kaip gyvena komunistų viršūnės ir prie jų prisiplakę pataikūnai, mokantys išiteikti, patarnauti ir pasitarnauti. Dornberg sako, kad tarp sovietų raudonosios aristokratijos ir paprasto "Ivano Ivanovo" yra daug didesnis skirtumas kaip, sakysim, tarp Amerikos multimilijonieriaus John D. Rockefellerio ir kokio eilinio Maikio. Šiandieniniai raudonieji aristokratai yra gyvas prodymas, kad komunistas veikia... naudai tų, kurie žino kaip padaryti, kad veiktų jų naudai.

Knygos "Naujieji carai" autorių aprašo gyvenimą ir "veiklą" trijų labai turtingų ir įtakingų charakterių, kurių vienas besąs tikras lietuvis...

1) Michail Georgievič Motoriko administruoja Kazachstaną turtingą žemės ūkiu ir mineralais valstybinę sritį. Prieš 10 metų Sovietų komunistų valdžios organas "Izvestija" pasmerkė tą Motoriką kaip vagį, kaltindama jį nelegaliai pirkus visą skaičių namų ir už juos apmokėti panaudojus valstybinių sochozų fondus, o 1970 metais

Louis turi Maskvoje 11 kambarių trijų aukštų namą su savo baru ir sauna (pirtimi), maudymosi baseinu, teniso lošimo aikšte, turi 3 automobilius, sofertį ir penkių asmenų savo tarnautojų personalą.

3) Juozas Šimaliūnas (parašyta Jozas Šimalinūnas), Lietuvos Vartotojų Unijos Vilniaus distrikto paskirstymo direktoriaus pavaduotojas. Šimaliūnas visoje planijoje apylinkėje pagarsėjęs kaip geriausias ir valdingiausias šeimininkas, turįs daug įtakingų draugų, "biznio kontaktų" ir ryšių su partija.

Jis gyvena namuose, pastatytose ant betono pilorių prie vaizdingo vandenkriočio; jis gali iš savo balkono nerti į kristalo skaidumo vandens apačioje esančiame baseine; negana to, jis gali tuo pačiu kartu ir televizijos žiūrėti ir mėškerioti. Toks yra "raudonasis caras" Juozas Šimaliūnas.

Iš ko "raudonieji carai" turėtų?

Autorius pastebi, kad tokie komunistų turtuoliai dažniausiai turi visai nežymias pareigas, dėlto jų nepaprastai pralobimai galimi tik per kontaktus su galybėmis aukštesnėse vietose ir pareigose. Aukštesnėse vietose ir pareigose, pav. Politbiuro nariams "algos" ir "pajamos" nieko nebereikš, kadangi jie turi "viešą atskaitomybę... iš kurios jie gali imti ir išleisti kiek tik nori". Kadangi minėti Motoriko, Louis ir Šimaliūnas "viešų atskaitomybių" neturi, ir tačiau palaiko geras santykius su tūkstančiais "savių žmonių", jie tarsi daro kokių nors kitokių kelių, rašo Dornbergas.

Jis atidengia dar vieną, mažai kam žinomą dalyką, būtent sovietų mokesčius, kurie padeda turtingam dar labiau turėti ir būti turtingu. Sovietų Sąjungoje elitas (aristokratija) gali pasilaikyti didžiausią dalį savo pasidarytų pajamų... Sovietų pajamų ir kitokių mokesčių įstatymai yra naudingi turtingiesiems su žala beturčiams.

"Kiekvienas Sovietų milijonierius moka pajamų mokesčių maksimumą (daugiausiai) — 13 nuošimčių! Pagaliau, Sovietų Sąjungoje visiškai nėra paveldėjimo mokesčių, kuomet Vakarų valstybėse paveldėjimo mokesčiai kartais siekia net 91 nuošimtį". J. Pr.

Biznis iš norinčių mesti rūkyti

Turint galvoje, kad Amerikoje yra daugiau kaip 50 milijonų rūkiojų, galima įsivaizduoti, po kiek milijonų dolerių nuolina ir tabako augintojų, fabrikuotojų ir pardavėjų kišenes. Daktarams įskaniai parodant rūkymo žalą, daug kas jau metė ir dar daugiau nori mesti rūkyti, bet sunkiai sekasi. Kai kas sugalvoja naują pelningą biznį — visur kaip grynai pradėjo dygti rūkyti nupratimo "klubai". Pavyz-

mi New Yorke įsteigė "Rūkymo stebėjimo internacionalas", jau turįs plačioje Amerikoje virš 200 skyrių; kitur buvę "Smokers Inc", "Smoke Stoppers", "Smoke - Rescue", "Smoke Quitters" ir pan. Į tokius klubus norintis įstoti turi sumokėti \$4 įžangos ir paskui mokėti po \$3 už kiekvieną posėdį per 14 iki 16 savaitių. Nors skelbiama, kad kurso metu 90 nuošimčių meta rūkyti, bet neskelbia, koks nuošimtis vėl rūkyti pradeda tą kursą baigę. Amerikos širdies draugija skeptiškai sako, kad tikriausiai meta rūkyti tik, kai gauna širdies smūgį.

Širdžių "kokteilis"

Meksikos gydytojas Dr. Abdo Bisteni iš Nacionalinio širdies Instituto pranešė apie išbandytą specialų geriamą vaistą "širdies kokteilį", kuris apsaugo nuo komplikacijų po turėtos širdies atakos. Tos komplikacijos yra nesukontroliuojamas "laukinis" širdies mušimas, vadinamas ventrikuline fibriliacija. Tas "kokteilis" tokią fibriliaciją pataisa. Kokteilis daromas iš glukoos, iš cukraus, kalio ir insulino. Po rimtos atakos to skystio duodama gerti po dvi kvortas per 24 valandas. Tas gydymas kombinuojamas su dieta, turinčia žemą natrio kiekį.

Dr. Bisteni apie to "kokteilio" poveikį padarė pranešimą Tarpamerikiniam kardiologų kongresui San Francisco mieste. Iš 250 širdies pacientų, kurie buvo tuo skiediniu gydomi, nuo fibriliacijos mirė tik 6 nuošimčiai.

Teisėjo paleisti nužudę žmogų

Suimti du jauni piktadariai — Otis Haywood, 17 metų, ir Alphonso Newman, 18 metų, abu iš 3616 ir 3617 So. Federal Str., Chicagoje, apkaltinti nužudę White Castle restorano prie 2 E. 111th Street, naktinį patarnautoją 22-metį Alan Henry.

Siedu pietinės Chicago banditai anksčiau ryta, šautuvu ir revoliu-neriu nešini įėjo į restoraną ir pareikalavo iš Henry'io atiduoti pinigų. Kada Henry'is visus pinigų, kaip įsakė, sudėjęs į maišelį atidarė plėšikams, vienas iš mirtinai peršovė. Liudininkų nurodymais, piktadariai buvo suimti, tuojpat. Pasirodė, abu tik šio balandžio mėn. 3 dieną distrikto teisėjo už užstatą paleisti iš kalėjimo, kur buvo nuteisti už moters apipilimą ir žiaurų sumušimą.

Nuodingi vorai ateina

Du žymūs Chicago chirurgai Dr. John W. Curtin ir Dr. Robert Simmons perspėja, kad iš pietų ir šiaurinių Illinois traukia daug nuodingųjų vorų, vadinamų "vienuoliu", kadangi mėgstą "gyventi" pavieniui, pasislėpę tamsiuose užkampuose, spintose, rakandų pastogėse ir pan. Lotyniškai jie vadinami

STEVEN BRUCHAS

Gyv. Vashon, Washington. 9nksčiau gyv. Bridgeporto apyl.

Mirė 1972 m. balandžio mėn. 30 dieną, 4:00 val. rytė, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje.

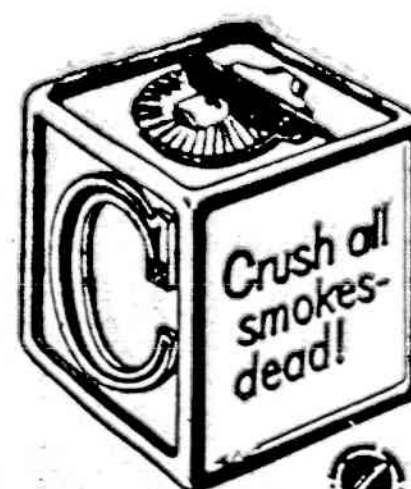
Paliko mirties sūnus Albert, marti Margaret, 2 anūkai — Peter Bruchas ir Peggy Mincks, jos vyras Robert, proanūkas Tobie, 2 seserys — Barbara Kapuscio, švogeris Joseph ir Eugenija Chapas bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Šiandien kūnas pašarvotas Vashon, Washington. Po pamaldų bus nulydėtas į krematoriumą Vashon, Washington. Urną su pelėnais bus atvežta į Chicago, Ill. ir padėta Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.

Nulūžė lieka:

Sūnus, anūkai, proanūkas, seserys.

Del informacijos skambinti telefon. RE 7-8600.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausias gėles ir vaivaiškai antkapių papuošimui ir sezoninės kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

GELĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJENAS"

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽENOS VIENTA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8401

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

TEL.: YARDS 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų
AMBULANCE
PATARNAVI
MAS CIENA
IR NAKTI
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYMPIC 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1134-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone COMMODORE 4-2228

649 EAST 162nd ST. Phone COMMODORE 4-2228

South Holland, Illinois

Lenkija bando parduoti Vokietijoje savo tekstilės gaminius. Nuotraukoje matomos suknelės yra pagamintos lenkų Textil-Impep fabrikuose. Modeliuoja Berlyno modeliuotojos.

ALGIRDAS PUZAUSKAS

Bendruomenės Tarybos posėdžiai

Praėjusį savaitgalį, kaip žinome, Čikagoje įvyko Seštojos LB Tarybos trečioji sesija. Kaip ligšioliniuose savo straipsniuose minėjau, atskirų valdybos narių pranešimuose pastebėta nemažai nusiskundimų. Bendruomenės vadovybei, jau kelinti metai vis daugiau jėgų ir lėšų skiriamas politinės srities darbams, nukentėjo kitos veiklos sritys — švietimas, kultūra, lietuvių išlaikymas ir ugdymas.

Daugiausia gerų norų ir tiesiog heroikių užsimojimų galima įžūrėti Jono Kavaliūno, švietimo tarybos pirmininko, pranešime. Pats būdamas mo-

kytojas, jis atstovauja tai mūnoms, išėjusios bitelių, lietuviško avilio darbininkių, daliai, be kurių atsistatymo ir darbo nebūreikėtų nei politikuoti, nei vaduoti, nes lietuvių šiame krašte nebūreikėtų. Kavaliūnas išgi nusiskundžia abuoju tūlūnū, kurie nenori vaikų leisti i liuanistines mokyklas. Iš J. Kavaliūno pranešimo atrodo, kad jo vadovaujami mokytojai toliau neša didžiausią švietimo darbo našta.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielins, PENKTIEJI METAI, gražiai iliustruota, 592 pusl.	\$6.00
K. Bielins, DIENOJANT, gražiai iliustruota, 464 pusl.	\$6.00
Prof. Vael. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai iliustruota, 431 pusl.	\$7.50
Prof. Vael. Biržiška, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. iliustruota — \$3.00, minkštasis viršelėlis — \$2.00; II dalis, 225 pusl., iliustruota — \$3.00, minkštasis viršelėlis — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai iliustruota, 416 p.	\$5.50
Juozas Liudžiūnas, RASTAI, 250 pusl.	\$3.00
P. Liudžiūnienė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 pusl.	\$1.00
S. Michelonas, LIETUVIŲ IŠEIVIJŲ AMERIKOJE, 297 p. iliustruota — \$5.00, minkštasis viršelėlis — \$4.00	\$4.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai iliustruota 968 pusl., dabar tik	\$10.00

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga.

Kaina \$1.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti netolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užsėti "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Orderį, pridedant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasiusime.

stipendijas tada nurodė, kad per 9-nerius metus į Pedagoginį Institutą buvo stoję 117 klausytojų, iš kurių per tą laiką nutraukė 83 arba 70%. D. Velička kongreso dalyviams siūlė steigti lietuviškojo švietimo stipendijų fondą, bet, žinoma, jo balso niekas neišgirdo.

Kitas jo siūlymas buvo "pasinauti savo globon bent vieną savojoje apylinkėje gyvenantį neakivaizdinio skyriaus studentą, kuriam būtų teikiama moralinė ir piniginė parama. Kur tokios užuovėjos nebus, ten tarpas tik lietuviškas analfabetizmas, rašė Pedagoginis Institutas. Buvo siūlyama ruošti Lietuvių Rašytojų pažinimo konkursus, telkti studentus į liuanistikos mokslus Amerikos universitetuose. Apibendrintas Instituto siūlymas buvo toks: "Atstatyti pusiausvyrą tarp mokyklos ir kitų visuomeninių veiksmų, kas tuo pačiu reikštų ir mokyklos išskilimą į jai deramą kultūrinę viešumą. Pastatyti ją mūsiškio bendruomeninio gyvenimo mechanikoje greta Lietuvos laisvinimo priemonių".

Tie mūsų pedagogų siūlymai atsimušė lyg žirniai į sieną ir liko neišgirsti mūsų Bendruomenės vadų, kuriems atrodė daug svarbesnis uždavinys rūpintis valstybės departamentų pareikšimais ar kokio mis išsivajotomis rezoliucijomis komunizmo supančiose Jungtinėse Tautose.

Moterys policininkės kovoj su piktadariais

Time žurnalas paskelbė patyrimą, kad moterims geriau sekasi sutvarkyti įvairių rūšių nusikaltėlius negu vyrams. Dėlto visuose didmiesčiuose policijoje steigiamos moterų policininkių sekcijos. Washington, D.C., tokių "moterų melynose uniformose" jau turi visą šimtą. Jos specialiai siunčiamos šeimose įvykstantį nesantaikų likviduoti, ką jos su dideliu pasisekimu padarė. Indianapolis policijos liudijimu, kur nušaudė moters moters skaudulį šeimose tvarkyti, ten ty skandalų daugiau nebeprisikartoja.

Moterys policininkės apklausi nedomos parodančios daugiau kantrybės ir supratimo ir veiksmingos ramina. Net vaigys ir plėšikai prieš uniformuotas moteris esą nuolaidesni. Pavyzdžiui, Miami, Fla., policininkė pagavo už save dukart didesnį vagį, kurs nemanė pasiduoti areštuojamas. Policininkė griebėsi paskutinės moterų sėkmingai vartojamos priemonės — ji pradėjo ašaroti saikdamas: "Jei nesiduosi areštuojamas, aš neteksiu tarnybos...". Vagis beregint suminkštėjo ir nespriešindamas leidosi suareštuojamas...

— Danutė Baltramaitienė, Jūrų skaučių veikėja ir skautininkė, pakviesta Jaunimo kongreso Parodų komisijos išsididija, jei ne lietuvių tėvų pasiaukojimas (per metus sudeid 145,000 dol.) lietuviškas švietimas šiandien merdėtų, nes Bendruomenė pasidarė nepajėgi juo konkrečiai rūpintis. Trečiajame Kultūros kangrese 1967 m. Pedagoginis Lituanistikos institutas atkreipė LB vadų ir kongreso dalyvių dėmesį į reikalą skirti lietuviškas mokyklas didesnį dėmesį. Velionis Domas Velička, daug metų stovėjęs mūsų lituanistikos švietimo pirmose gretose, kovoję dėl lėšų aukštesniam lietuvių švietimui, pasipiktinęs, kad kultūros kongrese nei laiko neskirta švietimo problemoms nagrinėti Velička tada siūlė galvoti apie stipendijas mūsų jaunimo elitui, kuris Pedagoginį Institutą palieka dėl uždarbiavimo savaitgaliais. In

TRUMPAI

— Amerikos Finansų departamentas praneša, kad šiemet kovo mėn. Cook apskritys gyventojai nupirko U. S. Taupymo bonų už 24,451,817 dol. 17.4 % daugiau, kaip praėjusiais metais tuo pat metu. Illinois gyventojai nupirko už 38,033,966 dol. Amerikos piliečiai iki kovo pabaigos turėjo U. S. Taupymo bonų už 55,6 milijonus dolerių.

— J. Puodžiūnienė, Grand Rapids, Mich., jau paruošė Tautinių šokių grupę Tautinių šokių šventei. Gegužės 6 d. 7.30 val. jos vadovaujama grupė

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
NIGHT WATCHMAN
Steady work.
MALKOW LUMBER CO.
1201 So. CAMPBELL
Phone 733-7900.

GENERAL FACTORY TRAINEE
with possibility of advancement to foreman. 25 to 35 years of age. Permanent position, good working conditions and many Company benefits.
Must speak English. Apply in person
ABLE ELECTRO-POLISHING
2904 W. 26th STREET

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
SOUTHWEST
LUNCHEON WAITRESSES
For High Class Restaurant.
10:30 A.M. to 3:00 P.M. — days.
No Sat. or Sun. — Tray Service.
CALL 927-5580

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
2 BROILER COOKS
DAY OR NIGHT. NO SUNDAYS.
Group health ins. Paid vac.
Excellent working conditions
Salary open.
Ideal for family man.
GINO'S STEAK HOUSE
163rd & Wallace, Harvey, Ill.

WANTED MARRIED MAN
to work on farm estate 25 miles west of Chicago. Light farming and general estate upkeep. Knowledge of farming and IHM machinery desirable. Compensation — including salary, excellent housing, workman's compensation and hospitalization. Good references. Must understand and speak some English. Write AF 333, American Foreign Language Newspapers, 323 W. WASHINGTON, CHICAGO, ILL. 60606.

šoks tautinius šokus LB apylinkės ruošiamam pobūvyje Šv. Petro ir Povilo parapijos mokyklos salėje. Programoje taip pat dalyvaus Vindsoro lietuvių kvartetas.

— B. Krokys, A. Kiršteinienė, N. Draelienė ir V. Žmuidzinienė, Rochester, N. Y., moko lituanistikos mokykloje. Jiems padeda J. Adomaitis, J. Januskas, R. Krokys, K. Lapinas, I. Žmuidzinienė ir kiti apylinkės inteligentai, pakviesti specialioms pamokoms ir parengimams. Tėvų komitetą sudaro dr. J. Dėdinas, S. Ilgūnas, M. Olis ir M. Sankienė. Gegužės 7 d. 4 val. mokykla ruošia iškilmingas mokyklų metų užbaigtuves su įdomia programa visiems apylinkės lietuviams.

— Adolfas Adleris iš Gage Parko apylinkės gydomi Šv. Kryžiaus ligoninėje 503 kamb. dr. Meškauskos priežiūroje.

— Sekmadienį, bal. 16 d., Union League klubo patalpose, 165 W. Jackson Blvd., buvo atidaryta biennialė dailės paroda, kurioje dalyvavo Antanas Skupas-Cooper ir Vanda Balu-

Daitytojas Brookner Brady stovi nesilaikydamas ant San Francisco tilto kabelio, kurį jis rengiasi dažyti. Tai pavojingas ir sunkus darbas, ypač vėjotą dieną.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKETIMAMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

A. TVERAS
LAIKRODZIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanų
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai,
pildomi pilietybės pareiškimai ir
kitoki blankai.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Federalinių ir valstybės pajamų
mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas
pardavimas
REAL ESTATE
Parsų pildymas
NOTARY PUBLIC
Draudimo informacijos
INSURANCE
NAUJAS ADRESAS
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

— K. Kamb. MČR, moderni virtuvė t vonia, alumi. langai, karštu vandeniu šild. gazu. Marquette Parke, \$21,500.
— APYNAUJIS 2 1/2 butų gražus mūr. po 3 mieg. alumi. langai, karštu vandeniu šildama. 2 1/2 buto autom. garažas. Gražioje vietoje prie parko. — \$40,500.

— 6 KAMB. MČR, moderni virtuvė t vonia, alumi. langai, karštu vandeniu šild. gazu. Marquette Parke, \$21,500.
— APYNAUJIS 1 1/2 aukšto mūr. alumi. langai, šiluma gazu, įrengtas rūšys. 2 1/2 buto autom. garažas. Marquette Parke, \$38,500.

— GRAŽUS 4 BUTŲ mūr., alumi. langai, karštu vandeniu šild. gazu, modernios vonios. Mūr. garažas. Marquette Parke, \$52,000.
— VIRŠ 50 PĖDŲ pločio, gražus kambarinis skydas. 2 1/2 butų namui. Oaklawn, Teirauktės.
— LABAI GERAS 10 butų mūr., 2 automobilio mūro garažas, Marquette Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0821

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-up ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

HOMF INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

A. G. AUTO REBUILDERS
Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, priitrusių darbininkų. Kalnos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbaciauskas, sav.